

სახელმწიფო და უცხო ენების სწავლების პოლიტიკა საქართველოს
ოკუპირებულ ტერიტორიაზე - აფხაზეთში

მარიამ კაკავა

*სადისერტაციო ნაშრომი წარდგენილია ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტის
მეცნიერებათა და ხელოვნების ფაკულტეტზე ფილოლოგიის მაგისტრის აკადემიური
ხარისხის მინიჭების მოთხოვნების შესაბამისად*

პროგრამა: გამოყენებითი უცხო ენები საერთაშორისო მოლაპარაკებები/ეკონომიკა

სამეცნიერო ხელმძღვანელი: ინგა ლუტიძე, პროფესორი

ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტი

თბილისი, 2021

როგორც წარდგენილი სამაგისტრო ნაშრომის ავტორი, ვაცხადებ, რომ ნაშრომი წარმოადგენს ჩემს ორიგინალურ ნამუშევარს და არ შეიცავს სხვა ავტორების მიერ აქამდე გამოქვეყნებულ, გამოსაქვეყნებლად მიღებულ ან დასაცავად წარდგენილ მასალებს, რომლებიც ნაშრომში არ არის მოხსენიებული ან ციტირებული სათანადო წესების შესაბამისად.

მარიამ კაკავა 11.06.2021

სარჩევი

აბსტრაქტი.....	1
შესავალი.....	2
1.1 აფხაზეთის ეთნიკური შემადგენლობა.....	4
1.2 ენის სწავლების კანონმდებლობა საქართველოსა და აფხაზეთის დე ფაქტო რესპუბლიკაში.	10
1.3 ენობრივი პოლიტიკა აფხაზეთში; ისტორიული მიმოხილვა.....	12
1.4 დე ფაქტო აფხაზეთის საგანმანათლებლო სისტემა და ენობრივი პოლიტიკა	15
2. რუსული ენის როლი	19
2.1 რუსული ენის გავლენა აფხაზურ ენაზე.....	19
2.2 აფხაზური სკოლები და აფხაზური ენაზე განათლების მიღების შესაძლებლობა აფხაზეთისთვის	20
2.3 თანამედროვე მდგომარეობა ოკუპირებულ აფხაზეთში.....	23
3. ღონისძიებები სახელმწიფო ენის მხარდასაჭერად	28
3.1 ორგანიზაციის სფერო.....	29
3.2 განათლების სფერო.....	29
3.3 იდეოლოგიის სფერო	31
3.4 მშობლიური ენის სწავლის მნიშვნელობა ახალგაზრდა თაობაში	31
4 ქართული ენის სწავლება აფხაზეთში.....	33
4.1 ქართული სკოლები აფხაზეთში	33
5 უცხო ენების სწავლება აფხაზეთში.....	40
5.1 რომელი უცხო ენები ისწავლება აფხაზეთში	40
5.2 უცხო ენების სწავლება დე ფაქტო აფხაზეთის სახელმწიფო უნივერსიტეტში	44
5.3 ინგლისური და გერმანული ენების კათედრა დე ფაქტო აფხაზეთის სახელმწიფო უნივერსიტეტში.....	47
5.4 Coursera ონლაინპლატფორმა	48
5.5 საერთაშორისო ურთიერთობების პროგრამა	49
დასკვნა	50
ბიბლიოგრაფია	54

აბსტრაქტი

მოცემული სამაგისტრო ნაშრომი მიზნად ისახავს აფხაზეთის დე ფაქტო რესპუბლიკაში სახელმწიფო და უცხო ენების სწავლებასთან დაკავშირებით არსებული ვითარების აღწერასა და ანალიზს. კვლევაში გამოყენებულია შინაარსობრივი და სტატისტიკური მონაცემების ანალიზის კვლევის მეთოდები. შინაარსის ანალიზი კვლევის მნიშვნელოვანი მეთოდია, რომელიც გამოიყენება სხვადასხვა მიზნებისთვის, მათ შორის მახასიათებლების ფენომენებისა და თემების აღსაწერად (დანი-ვამბოლდტი 1992, 57). თვისობრივი შინაარსის ანალიზი მეტწილად მიზნად ისახავს მნიშვნელობების, კონტექსტებისა და სიტუაციების აღწერას (Altheide 1987, 31).

შინაარსის ანალიზისთვის გამოიყენებულია სხვადასხვა წყარო, მათ შორის: ა) სამართლებრივი აქტები; ბ) სამეცნიერო სტატიები და წიგნები; გ) არასამთავრობო და საერთაშორისო ორგანიზაციების ანგარიშები; დ) სტატიები გაზეთებიდან, ჟურნალებიდან და ონლაინ სააგენტოებიდან.

სტატისტიკური მონაცემები მოპოვებულია აფხაზეთის დე ფაქტო რესპუბლიკის სტატისტიკის დეპარტამენტის ოფიციალური საიტებიდან, აფხაზეთის დე ფაქტო განათლების სამინისტროდან და სოხუმის საგანმანათლებლო დეპარტამენტიდან, აგრეთვე საქართველოს სტატისტიკის დეპარტამენტიდან და გალის საგანმანათლებლო რესურსცენტრიდან. სტატისტიკური მონაცემები ასევე მიღებულია აფხაზეთის ტერიტორიაზე არსებული ახალი ამბების სააგენტოებიდან. დამუშავდა მიღებული პირველადი სტატისტიკური მონაცემები და შეიქმნა ცხრილები სტატისტიკური მონაცემების ანალიზისთვის კვლევის მიზნის შესაბამისად.

Abstract

The aim of this master's thesis is to describe and analyze the current situation regarding the teaching of state and foreign languages in the de facto republic of Abkhazia. Research methods of content analysis and statistical data were used in the study. Content analysis is an important research method used to describe a variety of purposes, including character phenomena and themes (Danny-Wamboldt 1992, 57). Qualitative content analysis is largely aimed at describing meanings, contexts, and situations (Altheide 1987, 31).

Various sources have been used for content analysis, including a) legal acts; b) scientific articles and books; c) reports of non-governmental and international organizations; d) Articles from newspapers, magazines and online agencies.

Statistics are obtained from the official websites of the Department of Statistics of the De facto Republic of Abkhazia, the Ministry of De facto Education of Abkhazia and the Department of Education of Sokhumi, as well as the Department of Statistics of Georgia and the Gali Educational Resource Center. Statistics were also obtained from news agencies operating in Abkhazia. The obtained primary statistical data and tables were developed for the analysis of statistical data, according to the purpose of the research.